

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: *oponent*

Autor/ka práce: Barbora Duffková

Název práce: Víc než jen předmět: Rozvoj identity a subjektivity u hyperrealistických sexuálních pan a robotů

Vedoucí práce: Martin Tremčinský

Oponent/tka: Jan Balon

Navržené hodnocení: A

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce je formulován jasně. V obecném smyslu je tématem práce „rozvoj identity a subjektivity u hyperrealistických sexuálních pan a robotů, v konkrétnějším smyslu řeší otázku „vztahu“ mezi uživateli a umělými společnicemi. Práce se zaměřuje na to, „jakým způsobem a za jakým účelem se ustanovují a performují role a identity v tomto netradičním vztahu, jakým způsobem se liší či kopírují známé vzorce a normy a jak následně ovlivňují širší konstrukce genderu a vztahů obecně v rámci dané komunity a jednoho z jejich neaktivnějších diskuzní fór - The Doll Forum (str. 10). „Otázkou je ale zda tyto transgresivní sexuální praktiky podporují subverzi genderových norem nebo naopak podporují defaultně stanovené heteronormativní paradigma (str. 11). Autorka ke svému tématu přistupuje jako k jednomu z jevů v současné společnosti, „který má potenciál změnit naši percepci lásky, partnerství a intimity, a v kontextu rozvoje technologií, robotiky a umělé inteligence se vyvíjí nové možnosti pro navazování vztahů s neživými objekty“ (str. 8). Teoretický rámec práce čerpá především z díla myšlenek Judith Butler a Gayle Rubin. Samotný výzkum „spočívá v analýze příspěvků internetového fora The Doll Forum využívaného uživateli umělých společnic. Tato analýza je současně doplněna o několik rozhovorů.“

Strukturu práce považuji za vhodně zvolenou, čtenářsky vstřícnou a založenou ve vhodně zvoleném okruhu zdrojů a odkazů. Značná část textu je doplněna vlastními komentáři, které vhodně doplňují běžnější styly psaní studentských textů: výtah z díla oborově zavedených autorů/autorek, kompilace relevantních myšlenek, teoretické i obsahové rámování. Způsob, jakým autorka pracuje s doprovodným a kontextualizujícím komentářem, je až překvapivě vyžralý a rozhodně je něčím, z čím jsem se v poslední době příliš nesešel. Zdá se mi to o to cennější, že jde o téma, při jehož „skládání“ se autorka nemohla opírat o větší množství podobně zaměřených studií nebo výzkumů.

Závěr práce považuji za zdařilý. Podařilo se zde ve zhuštěné podobě shrnout realizovaný výzkum, ale také předložit určitý metakomentář k „jevu“ (který se autorka rozhodla prozkoumat, viz výše) jako takovému.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Ano, seznam literatury je nejen rozsáhlý – s uvedenými zdroji se v textu skutečně pracuje.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Autorka využívá nástroje digitální etnografie – analyzuje příspěvky na diskusním fóru The Doll Forum. Referuje o svém vlastním seznamování se s tímto fórem, diskutuje – netriviálně - limity výzkumu, vztahuje se otázkám výzkumnické sebereflexivity, referuje o vlastním etnografickém deníčku. Poststrukturální diskursivní analýza je dobře obhájeným nástrojem pro analýzu diskusních příspěvků. Práce obsahuje také 3 online nestrukturované videorozhovory s účastníky fóra.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Argumentace je kontrolovaná. Jak jsem již uvedl výše, jde o text, který využívá i náročnější techniky psaní odborného textu.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ano.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Odkazový aparát je v pořádku. Jedinou výraznou slabinou práce je skutečnost, že si jej autorka zřejmě neměla čas po sobě přečíst. Množství překlepů, ale bohužel i vyslovených hrubek, je v práci až neuvěřitelné množství. Podobně i v případě interpunkce. Je to opravdu velká škoda.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

9. Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému: Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

Kontrola neukázala žádné problémy.

Celkové hodnocení práce:

Práci považuji za skutečně cenný a originální příspěvek ke zkoumání identit, genderu, moci, interakce nebo celkově k tématu proměn sexuality a intimity v současných společnostech. Navrhuji ji hodnotit stupněm A.

Datum: 17. 6. 2024

Podpis:

